

A Kúria a dr. Stern Sándor ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Kurucz Ferenc ügyvéd által képviselt alperes ellen nem vagyoni kártérítés iránt - mely perbe az alperes pernyertessége érdekében a dr. Jakab Tamás ügyvéd által képviselt beavatkozó beavatkozott - a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál 8.M.456/2014. szám alatt megindított és másodfokon a Szegedi Törvényszék 2.Mf.20.539/2015/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Szegedi Törvényszék 2.Mf.20.539/2015/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesi beavatkozónak - tizenöt nap alatt - 10.000 (tízezer) forint és 2.700 (kettőezer-hétszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra - 100.000 (egyszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A felperes, néhai J.J. édesanyja az 1992. évi XXII. törvény 174. § (1) bekezdés és 177. § (2) bekezdés alapján kérte az alperest 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezni.

A Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 8.M.456/2014/6. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte az alperes javára perköltség, az állam javára kereseti illeték megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint néhai J.J. 2012. március 27-étől 2012. november 30-áig terjedő határozott időre szóló munkaszerződéssel állt hidász munkakörben az alperesnél munkaviszonyban. 2012. október 16-án (Gy.I. hidász-révész és D.I. hidász munkavállalókkal együtt) az alperes által üzemeltetett, a T. szelvényében működő Cs.CS. úszóhíd munkaterületen 18.00 órától

06.00 óráig tartó műszakba volt beosztva. A műszakátadás során a munkavállalók végigmentek a hídon, majd a védőkorláton átlépve a fémlétrán leereszkedtek a pontontérbe, az oda kikötött kisgéphajó indíthatóságának ellenőrzése érdekében. A hajóra egyedül Gy.I. rangidős hidász ment fel, a másik két munkavállaló a pontonelemen maradt. A munkavállalók védő (mentő) mellényt nem viseltek.

Az ellenőrzést követően 18.00 óra körül Gy.I. és D.I. visszatértek a cs. oldalon lévő hídfő melletti szolgálati helyükre. Néhai J.J. azonban Gy.I. rangidős hidász figyelmeztetése ellenére a pontontérben maradt, és horgászni kezdett, a mentőmellényt nem viselte. Körülbelül fél óra elteltével D.I. a hídról látta, hogy néhai J.J. az egyik pontonelemen áll, és horgászik. Szólt neki, hogy a sötétedésre tekintettel menjen fel, ne maradjon egyedül, de a kérése nem vezetett eredményre. A vacsorázást követően Gy.I. is felszólította J.J.-t, hogy hagyja abba a horgászást, és menjen fel a híd fedélzetére, az utasítás megtagadása esetén értesíti a szolgálati felettest. Ennek ellenére J.J. folytatta a horgászást. D.I. 20.00 óra körül már nem tudta elérni mobiltelefonon J.J.-t, a keresésére indult, és a pontonelemen megtalálta a bal lábas munkavédelmi szandálját, csalis dobozát, valamint a horgászbottartó zsákját.

Néhai J.J. holttestét 2012. október 17-én 10.30 órakor találták meg a pontonelemtől számított 10 méterre a kifolyási oldalon. A rendőrségi vizsgálat az idegenkezűséget és az öngyilkosságot kizárta, ittasság, vagy más tudatmódosító szer hatásának a gyanúja sem merült fel. Halálának oka a balesetszerű vízbeesés következtébeni fulladás volt.

Az elsőfokú bíróság a 2012. évi LXXXVI. törvény (Mth.) 10. §-a alapján a 2012. évi I. törvény (új Mt.) 166. § alapján bírálta el a keresetet elsődlegesen azt vizsgálva, hogy néhai J.J. halála munkaviszonyával összefüggésben következett-e be.

Megállapítása szerint - figyelemmel az MK.29. számú állásfoglalásra - a munkaviszonyból folyó tevékenység és a károsodás között okozati összefüggés nincs. A baleset ugyanis horgászás közben következett be, amely tevékenység nem áll összefüggésben a néhai J.J. munkaviszonyából folyó tevékenységgel. Az engedély nélkül végzett magáncélú tevékenység nem minősül a bírói gyakorlat szerint a munkaviszonnyal összefüggésben állónak.

Az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy a Cs. Megyei Kormányhivatal Egészségbiztosítási Pénztár Szakigazgatási Szerve 2012. november 30-án kelt határozata néhai J.J. balesetét nem minősített üzemi balesetnek. A Cs. Megyei Kormányhivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szerv Munkavédelmi Felügyelőisége iratanyagát beszerezte, melyben az alperessel szemben munkavédelmi bírságot kiszabó határozat az üzemi baleseti

jegyzőkönyv hiányosságainak pótlására vonatkozó határozat, és munkavédelmi hiányosságokat megállapító határozat is fellelhető.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Szegedi Törvényszék 2.Mf.20.539/2015/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte a felperest az alperes javára és a beavatkozó javára is másodfokú eljárási költség megfizetésére, marasztalta a fellebbezési illetékben is.

A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy az Mt. 166. § (1) bekezdését kell az ügyre alkalmazni, miszerint a munkáltató kártérítési felelőssége megállapításának törvényi feltétele az, hogy a kár és a munkaviszony között az okozati összefüggés fennálljon. A felperes mint az elhunyt hozzátartozója az Mt. 294. § b) pontja szerint jogszerűen indíthatott keresetet a károkozással összefüggésben felmerült kár megtérítésére.

Az okozati összefüggés megállapításához azonban az szükséges, hogy a károsodásnak a munkaviszonyból folyó tevékenységgel kell összefüggésben állnia [MK.29. számú állásfoglalás a) pont]. A munkáltató nem felel a balesetből eredő kárért, ha az a munkavállaló engedély nélküli magánmunkája, illetve egyéb magáncélú tevékenység végzés során következett be (BH 2002.331.).

J.J.-t a balesete nem a munkaviszonyából folyó tevékenység végzése során érte, hanem az előírt utasítás szerinti munkavégzés helyett a munkáltató engedélye nélkül, Gy.I. tiltása és figyelmeztetése ellenére, a saját érdekében végzett horgászás közben. Ezért az okozati összefüggés hiányát az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg.

A munkáltató kártérítési felelősségének a megállapítása során önmagában nincs jelentősége a munkavédelmi hatóságok állásfoglalásának (MD.II.383.), továbbá a társadalombiztosítási szervek döntése önmagában nem bizonyítja és nem cáfolja a munkavállaló balesetének munkahelyi jellegét, illetve a munkáltató kártérítési felelősségét (MD.II.385.). A Pp. 4. § (1) bekezdése alapján a bíróságot határozatának meghozatalában más hatóság döntése, vagy a fegyelmi határozat, illetve az azokban megállapított tényállás nem köti.

A felperes a fellebbezésében alaptalanul hivatkozott a BH 2005.443. számú eseti döntésben foglaltakra, mert a baleset az engedély nélküli horgászással állt okozati összefüggésben, és nem az elhunyt munkaviszonyával, amellyel ezért sem közvetlen, sem közvetett oksági kapcsolatban nem állt.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését, az

elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

Hivatkozása szerint az eljáró bíróságok megsértették a Pp. 3. § (3) bekezdését, a 206. §-át, továbbá az 1992. évi XXII. törvény 174. § (1) bekezdését, és a 177. § (2) bekezdését.

Hivatkozott arra, hogy az eljárás során végig tagadta, hogy a fia horgászott volna, mert munkában volt, a pontonterben tartózkodott. A közigazgatási határozat egyértelműen állást foglalt abban a kérdésben, hogy a munkáltató felelőssége fennáll, mert nem biztosított védő (mentő) mellényt. E védőeszköz használata megkövetelésének hiánya súlyos, halálos munkabaleset előidézője is lehet, a vízbeesés miatti vízbe fulladás veszélye pedig fennállt. Az ügy eldöntése szempontjából irányadó a munkavédelmi szakigazgatási szerv határozata, az egészségbiztosítási szempontok más minősítést tesznek lehetővé. Téves a bíróságok következtetése, miszerint nem történt munkabaleset, és az eset nem az Mt. hatálya alá tartozik. Ezen álláspontjuk ellenére az eljáró bíróságok elmulasztották a Pp. 3. § (3) bekezdésben foglalt tájékoztatási kötelezettségük teljesítését arról, hogy az ügy a polgári bíróság hatáskörébe tartozik. A felperes változatlanul hivatkozott a BH 2005. 443. számú eseti döntésre, amely szerint a közvetett okozati kapcsolat önmagában nem zárja ki a munkáltató kártérítési felelősségének fennállását. Jelen esetben a munkavédelmi szabályoknak a megszegése közrejátszott a baleset bekövetkeztében.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A beavatkozó a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását, a felperes felülvizsgálati eljárási költségekben marasztalását kérte.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A Pp. 272. § (2) bekezdés szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.

A Pp. 275. § (2) bekezdés alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül.

A fenti rendelkezések alapján a Kúria a jogerős ítéletet ezért csak a törvénynek megfelelő, azaz a Pp. 272. § (2) bekezdés rendelkezése szerint a megsértett jogszabályhely pontos megjelölését tartalmazó, és jogi érveléssel alátámasztott felülvizsgálati kérelem alapján bírálhatja felül.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében anyagi jogszabálysértésként az 1992. évi XXII. törvény 174. § (1) bekezdése és 177. § (2) bekezdése rendelkezéseire hivatkozott. Az eljáró bíróságok azonban döntésüket nem e jogszabály, hanem az új Mt., a 2012. évi I. törvény 166. §-a, 171. § (1) bekezdése alapján bírálták el. A felperes a felülvizsgálati kérelemben a jogszabályhely megjelölése mellett nem adta elő érvelését, hogy az első- és a másodfokú bíróság döntése miért sérti az általa hivatkozott anyagi jogszabályt, a jogvitára miért a korábbi Mt., azaz az 1992. évi XXII. törvény rendelkezéseit tartja irányadónak.

A jogerős ítélet az alperes kárfelelőssége fennállásának hiányát más, nem a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályi rendelkezés alapján bírálta el, ezen döntése a fentebb kifejtettek szerint pedig nem volt felülvizsgálható, ezért erre alappal nem hivatkozhatott a felperes. A bizonyítékok értékelése és a tényállás megállapítása, valamint a levont jogkövetkeztetés ugyanis nem a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabály alapján történt.

A fentiekre tekintettel a felülvizsgálati eljárásban is irányadó a helyesen megállapított tényállásból levont következtetés, vagyis az alperes kárfelelőssége az új Mt. 166. § (1) bekezdés alapján a kár és a munkaviszony fennállása közötti oki összefüggés hiányának megállapítása jogszerű. A felperes az elhunyt hozzátartozója munkaviszonyára alapította a keresetét a alkalmazandó Munka törvénykönyve konkrét rendelkezéseit megjelölve az elhunyt munkabalesetéből eredő nem vagyoni kárigényt érvényesítve. Erre tekintettel az eljáró bíróságok a Pp. 3. § (2) bekezdés alapján értékelve a keresetet hatáskörükben [Pp. 349. § (1) bekezdés a) pont] eljárva. A felperes alaptalanul állította a Pp. 3. § (3) bekezdésének a megsértését, mert a bizonyításra vonatkozó tájékoztatása az eljáró bíróságoknak e jogszabályi rendelkezésnek megfelelt. Más bíróság hatáskörére vonatkozó tájékoztatás a Pp. 3. § (3) bekezdés nem terjed ki, mert ebben az esetben a bíróságnak hivatalból kell a Pp. 129. § alapján az áttételről rendelkezni. Jelen ügyben azonban az áttétel feltételei sem álltak fenn, mivel a felperes hozzátartozóként munkaviszonyból származó kárigényt érvényesített az elhunyt munkáltatójával szemben.

A fentiekre tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Kötelezte a pervesztes felperest a beavatkozó felülvizsgálati

eljárási költsége megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdés, és Pp. 83. § (1) bekezdés alapján.

A felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről a Kúria a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés alapján kötelezte a pervesztes felperest, melynek összegét az Itv. 50. § (1) bekezdés alapján állapította meg.

Budapest, 2016. március 9.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró,
Dr. Tallián Blanka s.k. bíró
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A kiadmány hiteléül:

Nné

tisztviselő